

сільськогосподарської продукції, недиференційований асортимент продукції, відсутність мотивації праці та небажання молодих фахівців працювати у сільськогосподарських підприємствах, неефективний виробничий менеджмент).

Висновки. У сучасних умовах сільськогосподарське підприємство не може абстрагуватися від дії внутрішніх і зовнішніх чинників, що впливають на його стійкий розвиток. Проведені дослідження дали можливість систематизувати та визначити найбільш важливі чинники:

Список використаних джерел

1. Алексеенко Н. В. Устойчивое развитие предприятия как фактор экономического роста / Н. В. Алексеенко // Экономика і організація управління: зб. наук. пр. — Вип. № 3 / під. заг. ред. П. В. Єгорова. — Донецьк : ДонНУ, Каштан, 2008. — С. 59–65.

2. Бурда А. І. Методичні підходи до оцінювання впливу складників тріади потенціалу на сталий розвиток підприємства / А. І. Бурда // Науковий вісник НЛТУ України: зб. наук.-техн. пр. — Львів : РВВ НЛТУ України. — 2009. — Вип. 19.12. — С. 141–153.

3. Максимов В. В. Напрями дослідження економічної стійкості підприємства / В. В. Максимов

на макрорівні: правове регулювання аграрної сфери, кон'юнктура ринку, інфраструктура ринку, природно-кліматичні умови, налагодженість каналів постачання ресурсів, державна підтримка сільськогосподарських підприємств, невизначеність зовнішнього середовища та економічний ризик;

на мікрорівні: операційні фактори, інвестиційні фактори, фінансові фактори.

// Вісник Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля. — 2010. — № 3. — С. 225–231.

4. Проблеми забезпечення дохідності агропромислового виробництва в Україні в постіндустріальний період. [Матеріали Десятих річних зборів Всеукраїнського конгресу економістів-аграрників]. — К. : ННЦ «ІАЕ» — 2008. — 600 с.

5. Розвиток аграрного виробництва як передумова забезпечення продовольчої безпеки держави / За ред. Я. А. Жаліга. — К. : НІСД, 2011. — 34 с.

6. Статистичний щорічник Сумської області за 2011 рік. — Суми : Головне управління статистики у Сумській області, 2012. — 675 с.

JEL CLASSIFICATION: Q12

FACTORS OF ENSURING ECONOMIC STABILITY OF AGRICULTURAL ENTERPRISES OF SUMY REGION

Tetiana A. D'IAKOVA

Assistant Lecturer of Economics and Controlling Department, Sumy National Agrarian University

Summary. In the article the question of ensuring economic stability of development of agrarian enterprises in Sumy area is considered, internal

and external factors are allocated and analyzed, conclusions are drawn.

Key words: *economic stability, agricultural enterprises, internal and external factors.*

The system of factors providing economic stability of agricultural production on regional level is under review. It is noted that the agricultural sector of Ukrainian economy is one of the most important components of economic system and permanence of its development determines greatly the way of functioning of the state in general. Increase of the efficien-

cy of agricultural production is the pledge of providing provision and ecological state safety.

It is stated that stable development forming is taking place under the influence of internal and external factors. Integration of the enterprise into the production and market relations; competence of the enterprise; innovation of the technical-technological

development of the enterprise; ecological safety level of the enterprise; optimality of organizational-production structure; quality and structure of production resources; social-psychological climate at the enterprise belong to the internal (endogenous) factors.

Legal regulation of the agricultural sphere; market conjuncture; market infrastructure; natural-climatic conditions; co-ordination of channels of resources supply; **state support of agricultural enterprises; indefinite outer environment and economic risks** belong to external or exogenous factors.

Major dependency of economic permanency on the endogenous factors is positioned as follows: optimality of organizational-production structure, technological production equipment and its concentration, maintenance of economic ties with counterparties etc. These factors determine the current position of the enterprises and form potential of their further development. Influence of exogenous factors preconditions the necessity in implementation of adaptive mechanism of the enterprise for changing conditions of external environment. It is proved that external factors influence primarily economic stability of agricultural enterprises. Besides the external factors should be examined not on the macro-level, but on the giga-level, it means in the scale of the global economy. Under conditions of the openness of the national economy, world tendencies of the provision deficit increase and price growth can be defined as a great challenge for the Ukrainian agricultural production. These tendencies can act as an active incentive to animate the agricultural production and ex-

port of agricultural products, the source of additional financial as well as investment resources for the development and capitalization of the sector, ground for the revealing of the national agrarian potential as an important but not fully revealed yet national competitive advantage.

It is concluded, that external factors which provide together stable development of agricultural enterprises must be systemized into three groups:

1) **financial factors (high value of capital, considerable share of loaned capital, indebtedness growth, inefficient financial management);**

2) **investment factors (absence of own investment activity financing sources, absence of efficient state programs of agricultural machines renewal support, inefficient investment management);**

3) **operation factors (absence of verified information about the development tendencies of the agricultural market and forecast demand on the main kinds of agricultural products, not differentiated assortment of products, absence of labor motivation and unwillingness of young professionals to work at the agricultural enterprises, inefficient production management).**

On the macro-level legal regulation of agricultural sphere, market conjuncture, market infrastructure, natural-climatic conditions, coordination of channels of resources supply; state direct and indirect financial support of agricultural enterprises; indefinite outer environment and economic risks must be differentiated.

References

1. Alekseenko N. V. (2008) *Ustoichyvoe razvytye predpriyatiya kak faktor ekonomicheskogo rosta* [Sustainable Development of a Company as a Factor of Economic Growth]. *Ekonomika i orhanizatsiia upravlinnia*. P. V. Yehorova (Ed.) Donetsk: DonNU, Kashtan.

2. Burda A. I. (2009) *Metodychni pidkhody do otsiniuvannia vplyvu skladnykh triady potentsialu na stalyy rozvytok pidpriemstva* [Methodological Approaches to Assessing the Impact of Triad Potential Components on Sustainable Company Development]. *Naukovyi visnyk NLTU Ukrainy*. Lviv: RVV NLTU Ukrainy.

3. Maksymov V. V. (2010) *Napriamy doslidzhennia ekonomichnoi stiičnosti pidpriemstva* [Investigation Directions of Enterprise Economic Stability]. *Visnyk*

Skhidnoukrainskoho natsionalnoho universytetu im. V. Dalia.

4. *Problemy zabezpechennia dokhidnosti ahropromyslovoho vyrobnytstva v Ukraini v postindustrialnyi period (2008)* [Problems of Profitability Ensuring of Agricultural Production in Ukraine in Post-Industrial Period]. K.: NNTs «IAE».

5. Zhaliha Ya. A. (Eds.) (2011) *Rozvytok ahrarynoho vyrobnytstva yak peredumova zabezpechennia prodovolchoi bezpeky derzhavy* [Development of Agriculture Production as a Prerequisite for Ensuring State Food Security]. K.: NISD.

6. *Statystychnyi shchorichnyk Sumskoi oblasti 2011* [Statistical Yearbook of Sumy Region in 2011]. Sumy: Holovne upravlinnia statystyky u Sumskii oblasti. 2012.